

Liite 2. Valtakunnallisesti ja alueellisesti keskitettävät hoidot

Valtakunnallisesti keskitettävät hoidot/ Valtioneuvoston asetus erikoissairaanhoidon työnjaosta ja eräiden tehtävien keskittämisestä (528/2017)

Valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelua ja yhteen sovittamista varten säädetään:

- HUS-yhtymälle syövän ehkäisyyn, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät, joita hoidettaessa on huolehdittava toimintojen tutkimuksellisesta pohjasta;
- HUS-yhtymälle elinluovutus-toiminnan valtakunnallisen kokonaisuuden suunnittelua ja yhteensovittamista koskevat tehtävät;
- Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle hengitys-, uni- ja vireystilähäiriöiden diagnostiikan ja hoidon valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät sekä ylipainehappihoidon suunnittelu ja kehittäminen;
- Pirkanmaan hyvinvointialueelle nivelreuman ja muiden tulehduksellisten reumasairauksien diagnostiikan ja hoidon valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät;
- Pohjois-Savon hyvinvointialueelle vaikean epilepsian diagnostiikan ja hoidon valtakunnallista suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät;
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueelle terveydenhuollon menetelmien arviointia hyvinvointialueilla koskevat koordinaatiotehtävät
- Pohjanmaan hyvinvointialueelle asiakas- ja potilasturvallisuuden kehittämisen ja suunnittelun kansallisen yhteensovittamisen tehtävät

Lisäksi yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ja Uudellamaalla HUS-yhtymän on sovittava ainakin seuraavien tehtävien kokoamisesta vähempään kuin viiteen yliopistolliseen sairaalaan:

- 1) selkäydinvammaisten akuuttivaiheen hoito, välitön kuntoutus ja elinikäinen monialainen hoito ja seuranta;
- 2) vaativa maksakirurgia;
- 3) vatsakalvopesäkkeiden kirurginen poisto yhdistettynä solunsalpaajahuuhdteluun (HIPEK);
- 4) vaativa kasvojen ja leukojen kudoserakenteiden korjaaminen;
- 5) laajan sarkooman kirurginen hoito;
- 6) levinneen kivessyövän kirurginen hoito;
- 7) pikkulantion alueen tyhjennysleikkaukset edenneen kohdunkaulansyövän hoidossa;
- 8) vaativat usean eri erikoisan yhteytyötä edellyttävät primaarien luukasvainien hoidot;
- 9) vaativa käsikirurgia;
- 10) hemofiliapotilaiden tekonivelkirurgia ja selkäkirurgia;
- 11) vaativa pään ja kaulan sekä leukojen ja suun alueen syövän hoito;

- 12) leukanivelproteesikirurgia ja kudusrakenteiden korjaaminen;
- 13) lyhytkasvuisten tai kondrodysplasiapotilaiden tekonivelkirurgia ja selkäkirurgia;
- 14) vaativat monen erikoisalan yhteistyötä ja välitöntä rekonstruktiota edellyttävät uusintatekonivelleikkaukset;
- 15) vaikeahoitoisten lasten ja nuorten psykiatrinen hoito.

Lisäksi Helsingin yliopistollisen keskussairaalan tehtävänä on:

- 1) alkiodiagnostiikka ja siihen liittyvä hoito;
- 2) elinsiirrot ja pitkäaikainen sydämen mekaaninen tukihoido;
- 3) vaikeiden palovammojen primaarihoito;
- 4) huuli- ja suulakihalkiopotilaiden kokonaishoidon suunnittelu sekä varhaisvaiheen leikkaushoito yhteistyössä Oulun yliopistollisen sairaalan kanssa;
- 5) lasten avosydänkirurgia ja vaikeiden synnynnäisten sydänvikojen kajoava hoito;
- 6) sukupuolen korjaamiseen tähtäävä sukuelinkirurgia kivesten, kohdun ja munasarjojen poistoa lukuun ottamatta.

Helsingin yliopistolliseen keskussairaalaan ja Tampereen yliopistolliseen sairaalaan kootaan sukupuolenkorjaushoitojen edellytyksiä arvioiva tutkimus, hoitojen aloitus ja hoitoihin ohjaus.

Sen lisäksi, mitä muussa laissa säädetään tai yhteistyösopimuksissa sovitaan, yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden ja Uudellamaalla HUS-yhtymän on huolehdittava seuraavista erikoissairaanhoidon tehtävistä, niiden suunnittelusta ja yhteen sovittamisesta alueellisesti: (20.12.2022/1242)

- 1) aivoverenkiertohäiriöiden diagnostiikka, hoito ja alkuvaiheen kuntoutus;
- 2) harvinaissairauksien ehkäisy, diagnostiikka, hoito ja kuntoutus;
- 3) valtakunnallisen seulontaohjelman mukaiset jatkotutkimukset ja seulontaprosessien laadunvarmistus mukaan lukien harvinaisten aineenvaihduntatautiin seulonta vastasyntyneiltä;
- 4) lasten, nuorten ja perheiden vaativimpien palveluiden osaamiskeskukset terveydenhuollon osalta;
- 5) vaativa palliatiivinen ja saattohoito;
- 6) psykoterapeuttisten ja psykososiaalisten menetelmien arviointi ja niiden osaamisen ylläpito;
- 7) syövän ehkäisyn, diagnostiikan, hoidon ja kuntoutuksen suunnittelua ja toiminnan yhteensovittamista koskevat tehtävät valtakunnallisessa yhteistyössä ja huolehtien toiminnan tutkimuksellisesta pohjasta;
- 8) hammaslääketieteen erikoisalojen mukaisten palvelujen hoidon porrastus ja yhteen sovitus;
- 9) terveydenhuollon menetelmien arviointi valtakunnallisessa yhteistyössä;

10) vaativa lääkinnällinen kuntoutus sekä vaativa kuntoutustutkimus;

11) vaativat diagnostisten erikoisalojen tutkimukset, mukaan lukien kliininen genetiikka ja eläviin henkilöihin kohdistuvat oikeuslääketieteelliset kliiniset tutkimukset ja näytteenotot.

Alueellisesti keskitettävät hoidot

Kirurgia

Kirurgian päivystyksen suunnitelma Etelä-Suomen yhteistyöalueella

Keskeistä kirurgian päivystyksen tulevaisuuden kehittämisessä on alueellisen työnjaon syventäminen välttämällä liikaa keskittämistä että vaativien potilasryhmien hoidon liiallista hajauttamista, jolloin vaativan hoidon onnistumisen edellyttämä kokemus ei kerry riittävän suureksi ja jonka saatavuutta voi olla vaikea varmistaa mm. lomien aikana. Hyvinvointialueiden sisäisessä työnjaossa keskeisessä asemassa ovat kaikki alueen keskussairaalat (Päijät-Hämeen, Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan keskussairaalat).

Yhteistyöalueen sisällä kirurgiset päivystyspotilaat voidaan hoidon porrastuksen suhteen jakaa kolmeen ryhmään; A, joiden koko hoito toteutetaan Hyvinvointialueen omassa sairaalassa, B, jotka siirretään mahdollisimman pian HUS-sairaaloihin (lähinnä Meilahden kampukselle sekä Uusi lasten sairaala) sekä C, joiden siirtäminen ei ole turvallista akuutissa vaiheessa ja joiden jatkohoitopaikka harkitaan potilaskohtaisesti tarjolla olevien resurssien perusteella. Selvytyksen vuoksi todettakoon, että Hyvinvointialueiden välillä sovitulla hoidon porrastuksella ei ole tarkoitus määrittää HUSin sairaaloiden sisäistä työnjakoa.

A. Hoito toteutetaan oman hyvinvointialueen yksiköissä

Valtaosa kirurgisista päivystyspotilaista pyritään hoitamaan hyvinvointialueen sisäisen suunnitelman mukaisesti alueen omissa sairaaloissa käytettävissä olevan kirurgisen erikoisalatarjonnan ja muiden palveluiden (anestesia- ja tehohoito, röntgen- ja endoskopiapalvelut) saatavuuden mukaisesti. Tämä edellyttää riittävän kattavaa erikoislääkäripohjaa palveluiden varmistamiseksi myös loma-aikana sekä mahdollista työnjakoa yhteistyöalueen sairaaloiden kesken. On myös tarkoituksenmukaista lisätä virka- ja ilta-aikaisten päivystysleikkausten osuutta huolehtien samalla, että virka-aikaan on varattu riittävästi kapasiteettia päivystyspotilaiden hoitoon.

Yhtenäiset päivystysleikkausten kiireellisyyskriteerit ovat suositeltavia yhdenmukaisen ja tasa-arvoisen hoidon saatavuuden kannalta. Pienissäkin kirurgisia päivystyspotilaita vastaanottavissa yksiköissä tulee turvata yöaikainen kirurgisen hoidontarpeen arviointikyky, jotta vaikeasti sairast tai loukkaantuneet potilaat saadaan siirretyksi ilman viivettä asianmukaiseen hoitopaikkaan toimien tiiviissä yhteistyössä ensihoitojärjestelmän kanssa.

B. Potilas lähetetään suoraan HUS-yhtymän sairaalayksikköön

Tähän ryhmään kuuluvat potilaat, joiden päivystysleikkausta edellyttävä erikoisalatarjonta ei ole riittävä hyvinvointialueen keskussairaalassa ja joiden siirtäminen ja siitä johtuva muutaman tunnin viive ei vaaranna potilaan henkeä tai raajan elinkykyä. Näitä potilasryhmiä voivat olla esimerkiksi neurokirurginen ja vaativa lastenkirurginen päivystys, vaikeat ja erityisosaamista tai erikoisalojen yhteistyötä edellyttävät vaikeat murtumat tai pehmytkudosvammat, päivystyksellinen vaativa selkärangan alueen kirurgia, sydän- ja thoraxkirurgiset päivystysleikkaukset [pois lukien empyeeman ja ilmarinnan hoito sekä angioembolisaatiot](#). Myös valtakunnallisesti keskitettävät päivystyskirurgiset ongelmat kuuluvat tähän ryhmään (elinsiirrot, vaikeat palovammat).

C. Henkeä pelastavat toimenpiteet tehdään oman hyvinvointialueen yksikössä ja potilas siirretään tarvittaessa tilan vakauduttua kohdan B näkökohdat huomioon ottaen HUS-yhtymän sairaalaan

Vaikeasti sairastunut tai loukkaantunut potilas, etenkin jos kyseessä on vaikea ruumiinonteloon tapahtuva tai aivojen kovakalvon ulkopuolinen verenvuoto ei useinkaan ole siirtokuntoinen, jolloin henkeä pelastava toimenpide tulee tehdä mahdollisimman pian. Mikäli potilaan fysiologinen häiriötila on vaikea-asteinen, tilapäinen verenvuodon ja kontaminaation hallinta (ns. damage control -kirurgia) pelastaa potilaan hengen ja mahdollistaa tilan vakauttamisen ja tarvittaessa potilaan siirron tilan vakauttamisen jälkeen toiseen yksikköön, esimerkiksi vaativaa tehohoitoa, vamman definitiivistä hoitoa tai rekonstruktiiivista kirurgiaa varten. Damage control -kirurginen valmius ja osaaminen tulee taata kaikissa päivystyskirurgisissa yksiköissä.

Elektiivinen kirurgia

Elektiivinen gastroenterologinen kirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Tulehduksellisten suolisairauksien erityisen vaativa leikkaushoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Hirschsprungin taudin kirurginen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Maksakirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Periytyvän paksusuolisyövän ja polypoosien (FAP, HNPCC) leikkaushoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Erityisen vaativa inkontinenssikirurgia ja anaalifistelikirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Haimasyövän leikkaushoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Mahasyövän leikkaushoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Abdominaalisarkoomat	HUS	HUS	HUS	HUS
Obesitaskirurgia	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
Ylempien sappiteiden kirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Pseudomyksooman HIPEC-hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Peräsuolisyövän leikkaushoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Paksusuolisyövän leikkaushoito	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
Elektiivinen endokriininen kirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Lisämunaaiskirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Medullaarinen ja anaplastinen kilpirauhassyöpä	HUS	HUS	HUS	HUS

Kaulan radikaalia imurauhasdissektiota vaativa kilpirauhaskirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Lisäkilpirauhasten uusintaleikkaukset	HUS	HUS	HUS	HUS
Suoliston neuroendokriinisten kasvainten uusintaleikkaukset, haiman endokriinisten kasvainten leikkaushoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Neuroendokriinisten kasvainten maksametastaasien kirurginen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Elektiivinen sydän- ja thoraxkirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Sydänkirurgia	HUS	HUS	HUS	
Keuhkojen syöpäkirurgia käsittäen adjuvanttihoitot	HUS	HUS/PHKS	EKKS	HUS yhteistyössä KOKS
Harvinaisten keuhkomuutosten ja anomalioiden kirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Rinnanseinämän laajat kirurgiset toimenpiteet	HUS	HUS	HUS	HUS
Välikarsinan kirurgia	HUS	HUS/PHKS	HUS/EKKS	HUS
Henkitorven elektiiviset korjausleikkaukset	HUS	HUS	HUS	HUS
Ruokatorven resektiot ja rekonstruktiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Rintaontelon, aortan ja suurten suonien kirurgia, mukaan lukien stenttigrafitihoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Torakoabdominaaliset aneurysmat	HUS	HUS	HUS	HUS
Katetрилäppien asennus (aortta-, hiippa-, kolmipurje- ja keuhkovaltimoläppä)	HUS	HUS	HUS	HUS
Sydämen- ja keuhkonsiirtotoiminta, ECMO-hoito (vaikea hapetushäiriön hoito, sydämen pumppausvajauksen hoito), sydämen apupumput (RVAD, LVAD), TAH (tekosydän), keuhkovaltimoiden puhdistusleikkaukset, aikuisiän synnynnäisten sydänvikojen leikkaushoito, Rossin leikkaus (aortan tyven korjaus omalla keuhkovaltimoläppäsiirteellä)	HUS	HUS	HUS	HUS
Elektiivinen verisuonikirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Aortasta lähtevien proteesien infektio	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeaa trombofiliata sairastavien valtimokirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Suprarenaalisten vatsa-aortan aneurysmien operatiivinen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Torakoabdominaalisten aneurysmien hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Vatsa-aortan aneurysmien operatiivinen hoito	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
AV-malformaatiot	HUS	HUS	HUS	HUS

Endovaskulaarinen aorttakirurgia-aneurysmien hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Kaulavaltimoiden endovaskulaarinen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Kaulavaltimoahtaumien operatiivinen hoito	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
Kaulavaltimoaneurysman hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Plastiikkakirurgien ja verisuonikirurgien yhteistyönä toteuttaman yhdistetty ohitus- ja vapaa kudossiirtokirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Suuriin verisuoniin kasvavien syöpien kirurgia (yhdessä gastro- tai urologian klinikan kanssa)	HUS	HUS	HUS	HUS
Verisuoniperäisten kasvainten hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Raajaan levinneen melanooman isoitu raajaperfuusiohoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Syvien laskimoiden rekonstrukttiivinen kirurgia ja endovaskulaariset rekonstruktiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Kroonisen alaraajaiskemian hoito	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
Sidekudosperäisen valtimosairauden invasiivinen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Veritiekirurgia	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
HILP eli raajaperfuusiohoidot	HUS	HUS	HUS	HUS
Elektiivinen urologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Peniskarsinooma	HUS	HUS	HUS	HUS
Levinnyt kivessyöpä	HUS	HUS	HUS	HUS
Invasiivisen rakkosyövän operatiivinen hoito/kystektomiat	HUS	HUS	HUS	HUS
Invasiivisen rakkosyövän operatiivinen hoito/ortotooppiset rekonstruktiot/avanteelliset rekonstruktiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Kookkaat verisuoniin invasoivat ja erityisesti alaonttolaskimossa pallean yläpuolelle ulottuvat munuaiskasvaimet	HUS	HUS	HUS	HUS
Uretrastriktuurin avokirurgia ja kielekesiirrot sekä penisanomaliat	HUS	HUS	HUS	HUS
Perkutaaninen nefrolithotomia	HUS	HUS	HUS	HUS
Virtsakivien murskaushoito ESWL-yksikössä	HUS	HUS	HUS	HUS
Neuromodulaatiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaativa naisen uretrakirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Inkontinenssi- ja impotenssiproteesit	HUS	HUS	HUS	HUS
Vasovasostomia	HUS	HUS	HUS	HUS
Hemofiilikkojen ja munuaissiirtopotilaiden urologiset ongelmat	HUS	HUS	HUS	HUS
Peyronin taudin leikkaushoito	HUS	PHKS	EKKS	KOKS

Retroperitoneaalilymfadenektomia (RPLND) liittyen kivessyövän hoitoon	HUS	HUS	HUS	HUS
Robottivusteiset laparoskooppiset radikaali prostatektomiat	HUS	HUS	HUS	HUS
Radikaali prostatektomiat, laparoskooppiset ja avoimet	HUS	PHKS	HUS	HUS
Munuaissyövän kirurginen hoito	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
Robottivusteinen laparoskooppinen munuaiskirurgia	HUS	HUS+PHKS (laparoscopia)	HUS+ EKKS (pelkkä laparoscopia)	HUS+ KOKS (pelkkä laparoscopia)
Ureteropelveoskopioidit ja ylävirtateiden lasertoimenpiteet	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
Elinsiirtokirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Maksa- ja munuaissirrot sekä haima- ja ohutsuolisirrot	HUS	HUS	HUS	HUS
Sydän- ja keuhkosirrot	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten elinsirrot	HUS Lanu	HUS Lanu	HUS Lanu	HUS Lanu
Maksakirurgia, maksatuumoreiden TACE- ja SIR-hoidot	HUS	HUS	HUS	HUS
Elektiivinen ortopedia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Erityisen vaativa lonkan, polven ja nilkan primaariprotetiikka	HUS	HUS	HUS	HUS
Hemofiliapotilaiden protetiikka	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaativat, moniammatillista osaamista tai monivaiheista operatiivista hoitoa edellyttävät proteesirevisiot ja -infektiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Uudet proteesi-innovaatiot, jotka edellyttävät alkuvaiheessa erityisseuranta	HUS	HUS	HUS	HUS
Käden, ranteen, kyynärpään ja nilkan erityisen vaativa tekonivelkirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Olkapään tekonivelen uusintaleikkaukset ja vaikeat tekonivelinfektiot	HUS	HUS/PHKS	HUS	HUS
Erityisen vaativa selkäkirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Luutumorit	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaativat ja erityisosaamista edellyttävät deformiteettien korjaukset, esim. raajojen pidennykset, lantion osteotomiat ja posttraumaattiset rekonstruktiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Erityisen vaativa jalkateräkirurgia (komplisoituneet uusintaleikkaukset ja vaativa deformiteettikirurgia)	HUS	HUS	HUS	HUS
Erityisosaamista vaativa reumaortopedia	HUS	HUS	HUS	HUS
Erityisosaamista edellyttävä artroskooppinen kirurgia, esim. polven multiligamenttikirurgia, polven ja olkanivelen vaativa revisiokirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS

Elektiivinen käsikirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Erityisen vaativat käden jännevamman myöhäiskorjaukset	HUS	HUS	HUS	HUS
Yläraajan alueen hermojen myöhäiskorjaukset	HUS	HUS	HUS	HUS
Yläraajan alueen deformeettien korjaukset	HUS	HUS	HUS	HUS
Plexus-alueen kirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Erityisen vaativien posttraumaattisten jälkitilojen hoitaminen sekä käden tekonivelleikkaukset	HUS	HUS	HUS	HUS KOKS (käden tekonivelkirurgia)
Selkäydinvammapotilaiden tetrakäsien keskitetty leikkausarvio ja leikkaukset toimintakyvyn parantamiseksi /yhteistyössä HUS Tukielin ja plastiikkakirurgia ja HUS Sisätaudit ja kuntoutus)	HUS	HUS	HUS	HUS
TOS-oireyhtymän leikkaushoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Erityisosaamista vaativa reumakäsikirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Elektiivinen plastiikkakirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Vaikeiden palovammojen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Huuli-suulakipotilaiden primaarihoito ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
Kraniofakiaalikirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Transseksuaalien kirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Tukielinten pehmytkudossarkoomien hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Mikrokirurgiaa edellyttävät pään ja kaulan alueen kasvaimien hoito (osin yhdessä Korva-, nenä- ja kurkkutautien linjan kanssa)	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeiden kudospuutosten hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Elektiivinen suu- ja leukakirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Leukojen ja kasvojen laajat rekonstruktiot, esim. mikrovaskulaariset ja vaativat implanttipotilaat	HUS	HUS	HUS	HUS
Leukanivelen totaaliartroplastiat	HUS	HUS	HUS	HUS
Leukojen ja kasvojen alueen laaja-alaiset vaskulaariset anomaliat	HUS	HUS	HUS	HUS
Mikrokirurgiaa vaativa kasvojen ja kaulan alueen kasvainten hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Neurokirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Neurokirurgiset potilaat (ml. pediatriiset potilaat)	HUS	HUS	HUS	HUS

Punktiotekniikalla tehtävä selkädynstimulaattorin asennus	HUS	HUS/PHKS	HUS/EKKS	HUS
Anestesiologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Syöpäkivun ja kroonisen kivun vaativa hoito ja konsultaatiot ml. kajoavat tekniikat	HUS	HUS	HUS	HUS
Silmätaudit	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Sarveiskalvonsiirrot ja niitä vastaava sarveiskalvokirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Silmän kasvainten hoidot	HUS	HUS	HUS	HUS
Verkkokalvo- ja lasiaiskirurgia	HUS	PHKS	EKKS/HUS/PHKS	KOKS
Harvinaisten silmätautien diagnostiikka	HUS	HUS	HUS	HUS
Pienten lasten silmätaudit	HUS	HUS/PHKS	HUS	HUS
Vaikeat karsastus- ja luomikorjausleikkaukset	HUS	PHKS	HUS	HUS
Vaikeat glaukoomaongelmat	HUS	PHKS	HUS/PHKS	HUS
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Lasten kuulokuntoutus (suuri osa)	HUS	HUS	HUS sisäkorvaimplantit (tavallinen kuntoutus EKKS)	HUS
Otoneurokirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Hankintatoimi laajoissa yhteishankinnoissa (esim. kuulokojeet)	HUS	HUS	HUS	HUS
Sisäkorvaistutteen kirurginen asentaminen, kuntoutus ja säätö	HUS	HUS	HUS	HUS
Mikrovaskulaarikirurgiaa edellyttävä tuumorikirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Kallonpohjan alueen kasvaimet	HUS	HUS	HUS	HUS
Sinonasaalituumorista ne, jotka lävistävät kallonpohjan tai jos kallonpohjaa joudutaan leikkaamaan	HUS	HUS	HUS	HUS
Laryngotrakeaalista resektiota edellyttävät subglottiset stenoosit	HUS	HUS	HUS	HUS
Tracheo- ja laryngoplastiat	HUS	HUS	HUS	HUS
Bilateraalisen rekurrensparalyysin endoskooppinen hoito	HUS	PHKS	HUS	HUS
Orbitadekompressiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaskulaarianomalioiden erotusdiagnoosi ja hoito	HUS	HUS	HUS	HUS

Sisätaudit

Vaikeat vaskuliitit, diagnostiikka ja hoito	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Harvinaisten systeemisten reumasairauksien diagnostiikka ja hoito	HUS	PHKS/HUS	HUS	HUS
Komplisoituneet systeemiset sidekudossairaudet, diagnostiikka ja hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Erityiset diagnostiset vaikeudet reumatologista tautia epäiltäessä	HUS	HUS	HUS	HUS
Infektiosairaudet	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Akuuttia operatiivista hoitoa vaativat akuutit endokardiitit	HUS	HUS	HUS	HUS
MDR-tuberkuloosipotilaat	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeahoitoiset verisuoniproteesi-infektiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Aivoabsessit	HUS	HUS	HUS	HUS
HIV-potilaat, joiden HI-virus on moniresistentti sekä ongelmalliset, erityisen vaativaa hoitoa tarvitsevat HIV-potilaat	HUS	HUS	HUS	HUS
Ongelmalliset, muut syvät absessit potilaskohtaisen arvion mukaan	HUS	HUS	HUS	HUS
Ongelmallisen, voimakkaan infektiolttiuden omaavien potilaiden selvittely, erityisesti hypogammaglobulinemiapotilaiden alkuselvittely ja vuosikontrollit	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeimmat ja epäselvät, erityisesti tehohoitoa vaativat trooppiset sairaudet	HUS	HUS	HUS	HUS
Diagnostisesti ongelmalliset epäselvää kuumeilua sairastavat potilaat potilaskohtaisen arvion mukaan	HUS	HUS	HUS	HUS
Ongelmalliset infektiöosis-immunologiset sairaudet	HUS	HUS	HUS	HUS
Gastroenterologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Colitis ulcerosa – tavanomaiselle hoidolle reagoimaton koliitti ja leikkaushoidon arviointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Crohnin tauti – tavanomaiselle hoidolle reagoimaton tauti ja ohutsuolitutkimukset sekä leikkausarviointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Virusmaksasairaudet – maksansiirron harkinta	HUS	HUS	HUS	HUS
Autoimmuunimaksasairaudet – PSC: ERC-tutkimukset ja dysplasiaseuranta yliopistosairaalassa ja maksansiirtoevaluaatio; AIH: huonosti hoidolle reagoivat siirtoevaluaatio; PBC: huonosti hoidolle reagoivat, siirtoevaluaatio	HUS	HUS	HUS	HUS
Akuutti maksan vajaatoiminta – diagnostiikka ja hoito keskussairaalassa,	HUS	HUS	HUS	HUS

tehohoito- ja siirtoevaluaatio ylipistosairaalassa				
Maksan pesäkemuutokset – selvittely ja leikkausarviointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Ylämahasuolikanavan submukoottisten tuumoreiden ja kasvainten levinneisyysluokittelu sekä epäselvien haimapesäkkeiden selvittely ultraääniendoskopiolla	HUS	HUS	HUS	HUS
Alkoholikirroosi – maksansiirron evaluaatio	HUS	HUS	HUS	HUS
Keliakia ja malabsorptio – refraktaari keliakia, malabsorption evaluaatio, lyhytsuolisyyndroomapotilaat	HUS	HUS	HUS	HUS
Ongelmallisen vuotoanemian selvittely -DB-enteroskopia	HUS	HUS	HUS	HUS
Nefrologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Munuaisensiirtopotilaiden vaikeat komplikaatiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat diagnostiset ongelmat	HUS	HUS	HUS	HUS
Kotihemodialyysin koordinaatio, puhelintukea koskevan päivystysringin ylläpito ja potilaiden koulutus soveltuvin osin	HUS	PHKS	EKKS	HUS ja KOKS
Hematologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Akuuttien leukemioiden kuraatioon tähtäävä hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Allogeeniset luuytimen ja veren kantasolujen siirrot Soluterapiahoitot	HUS	HUS	HUS	HUS
Autologisten kantasolusiirtojen intensiivihoidojen osuus (kantasolujen kerääminen ja palauttaminen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Komplisoidut ja erityisen vaativat hematologiset potilaat, joiden hoitoon muiden yksiköiden voimavarat ja asiantuntemus eivät riitä	HUS	HUS	HUS	HUS
	HUS	HUS	HUS	HUS
Hemofiliapotilaiden kokonaisvaltaisen hoidon suunnittelu vaikeiden vuotojen estämiseksi ja elektiivisiä toimenpiteitä varten, raskaus, sukulaisten tutkimukset yms.				
Hemofiliakantajien selvittelyt, ohjaus ja raskauden suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
	HUS	HUS	HUS	HUS
	HUS	HUS	HUS	HUS
Hyytymishäiriökonsultaatiotuki	HUS	HUS	HUS	HUS
PNH-potilaiden paroksysmaalinen nokturnaalinen hemoglobiuria) hoito (sis. ekulitsumabi)	HUS	HUS	HUS	HUS

Vaikeaa von Willebrandt -tautia sairastavien potilaiden kokonaisvaltaisen hoidon suunnittelu vaikeiden vuotojen estämiseksi ja elektiivisiä toimenpiteitä varten, raskaus, sukulaisten tutkimukset yms.	HUS	HUS	HUS	HUS
Konsultointi koskien von Willebrandt -tautia sairastavien potilaiden leikkauksissa tarvittavaa korvaushoitoa	HUS	HUS	HUS	HUS
Endokrinologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Aivolisäkekasvainten leikkaus ja välitönpostoperatiivinen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaativat hormonaalisesti aktiiviset lisämunuaiskasvaimet ja lisämunuaisen kuorikerroksen syöpä sekä näiden laparoskooppisen kirurgian jälkihoito potilaskohtaisen arvioinnin perusteella	HUS	HUS	HUS/EKKS	HUS
Muut ongelmalliset tai hyvin harvinaiset endokrinologiset potilaat (konsultaatioapu)	HUS	HUS	HUS	HUS
Kardiologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Sydämensiirtopotilaiden selvittely (UAP, NSTEMI, STEMI) (valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Rytmihäiriökirurgia (VT, VF) valtakunnallinen	HUS	HUS	HUS	HUS
Rytmihäiriöiden elektrofysiologiset tutkimukset ja ablaatiot mukaan lukien vaikeaoireiset eteisvärinäpotilaat	HUS	PHKS	HUS	HUS
Biventrikulaariset tahdistimet ja vaativat rytmihäiriötahdistimet sekä niiden etäseuranta	HUS	PHKS	HUS ja EKKS	HUS ja KOKS
Päivystysaikaista hoitoa vaativat akuutit koronaarisyndroomat (UAP, NSTEMI ja STEMI)	HUS	PHKS ja HUS	EKKS ja HUS	HUS, PHKS ja KOKS
Vaativat kongenitaaliset sydänvikapotilaat (valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikea epäselvä sydämen vajaatoiminta, jossa tarvitaan erityisdiagnostiikkaa tai invasiivista hoitoa (apupumput, ECMO ym.)	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikea pulmonaalihypertensio (osittain valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Inflammatoriset sydänlihassairaudet	HUS	PHKS/HUS	HUS	HUS
Eteisväliseinäaukkojen (ASD:n ja PFO:n) perkutaaniset sulut	HUS	HUS	HUS	HUS
Mitraali- ja pulmonaali- tai aorttaläpän pallolaajennukset ja tekoläppien transkatetriset asennukset	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat läppäviat	HUS	HUS	HUS	HUS
Hypertrofisen obstruktiivisen kardiomyopatian interventiohoidot	HUS	HUS	HUS	HUS

Perinnölliset poikkeavuudet: pitkä QT, aortan perinnölliset sairaudet (esim. Marfan), kardiomyopatiat, familiaalinen hyperskolesterolemia)	HUS	PHKS ja HUS	EKKS/HUS	KOKS ja HUS
Keuhkosairaudet	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Keuhkosiirtopotilaiden selvittelyt (valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Pulmonaalihypertensiopotilaiden selvittely ja hoidon aloitus	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat keuhkovaskuliitit	HUS	HUS	HUS	HUS
Kystistä fibroosia sairastavien hoito-ongelmat – diagnostiset ongelmatapaukset keuhkoparenkyymitautia epäiltäessä	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaativat yönaikaisen hengityshäiriön selvittelyt	HUS	HUS	HUS	HUS
Transbronkiaalisen ultraäänien (EBUS) avulla tehtävät biopsiat	HUS	HUS	HUS	HUS
Ihotaudit ja allergologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Erityisen vaikeat diagnostiset tai hoidolliset tilanteet, esim. autoimmuunit rakkulataudit ja sidekudostaudit, vaskuliitit ja sklerodema (yhteistyössä reumatologien kanssa)	HUS	HUS	HUS	HUS
Väripulssilaserhoidot laajoihin hemangioomiin ja lasten tuliluomiin (v.m. valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Marginaalikontroloitu ihokirurgia (Mohs) levinneisyydeltään vaikeasti paikannettavien pinnallisten ihokarsinoomien hoidossa	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat perinnölliset ihotaudit: diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
HUS Haavakeskus: vaikeat, monialaista osaamista edellyttävät haavat; diagnostiikka ja hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Harvinaisen ihosairauksien diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
Perinnölliset ihotaudit: diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
Ihohymfoomapotilaat: Mycosis fungoides stage II–IVA, Sezaryn syndrooma ja harvinaisemmat muodot	HUS	HUS	HUS	HUS
Runsasuomiset (dysplastiset) melanoomapotilaat: seurannan suunnittelu	HUS	PHKS	EKKS	HUS
Sukupuolitaudit: moniresistentin tippurin hoidon suunnittelu, kupan ja sankkereiden diagnostiikassa konsultointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat ruoka-aineallergiat	HUS	HUS	HUS	HUS
Lääkeainealtistukset erityistapauksissa	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat allergia- ja anafylaksiaselvitykset (allergeenilaboratorio, anafylaksiarekisteri)	HUS	HUS	HUS	HUS

Allergeeneilla tehtävät altistuskokeet	HUS	HUS	HUS	HUS
Harvinaisten allergeenien aiheuttamat reaktiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat sisäilmaselvitykset (sisäilmapoliklinikka)	HUS	HUS	HUS	HUS
Pienten lasten (0–6-v.) vaikean astman diagnostiikan selvitykset (erityislaitteistot pienten lasten keuhkofunktiomittauksiin)	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat silmäallergiat	HUS	HUS	HUS	HUS
Neurologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Telestroke-toiminta (ympäri vuorokautinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Ongelmalliset inflammatoriset neurologiset sairaudet (mm. CIDP, MMN ym.)	HUS	HUS	HUS	HUS
Ongelmalliset lihassairaudet	HUS	HUS	HUS	HUS
Epilepsiakirurgian selvittelyt	HUS	HUS	HUS	HUS
Aivovaskuliitit	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeahoitoisten liikehäiriöiden invasiivisen hoidon tarpeen arviointi	HUS	HUS	HUS/EKKS	HUS
Moniammatillinen vaativan neurologisen kuntoutuksen yksikkö	HUS	HUS	HUS/EKKS	HUS
Aivoverisuonten trombolyyssihoito (virka-aikana, päivystysaikana telestroken tukemana)	HUS	PHKS	EKKS	KOKS
Syöpätaudit ja sädehoito	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Harvinaiset radioisotooppihoidot, kuten SIRT-, MIBG- sekä lutetium-hoidot	HUS	HUS	HUS	HUS
Brakyterapia (gynekologiset syövät, prostata, anus, silmät)	HUS	HUS	HUS	HUS
Luusarkoomien hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Intensiivinen solunsalpaajahoito kantasolusiirrolla tuettuna lymfoomien ja muiden kiinteän kudoksen kasvaimien hoidossa.	HUS	HUS	HUS	HUS
Soluterapiahoidot				
Intensiivihoidojen yhteydessä annettava kokokehosädetyt	HUS	HUS	HUS	HUS
Muut erityistekniikoita edellyttävät sädehoidot kuten stereotaktinen sädehoito, MRI-ohjattu sädehoito ja tarvittaessa pään- ja kaulan alueen intensiteettimuokattu sädehoito (IMRT).	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten syöpien sädehoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Tarvittaessa päivystyssädehoidot	HUS	HUS	HUS	HUS
GISTien lääkehoito	HUS	HUS	HUS	HUS

Vuodeosastohoitoa vaativat pitkät solunsalpaajahoidot	HUS	HUS PH (lymfoomien pitkät hoidot)	EKKS	KOKS
Sarkoomien hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Penissyövän onkologinen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Muut hyvin harvinaiset syövät	HUS	HUS	HUS	HUS

Naistentaudit ja synnytykset

Gynekologinen endokrinologia ja infertilitteetti	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Hedelmöityshoidot (IVF, ICSI, preimplantaatiidiagnostiikka). Hoidon vaatimat perustutkimukset tehdään omassa sairaalassa, hoidon suunnittelukäynti NKL:lla, hoidon (stimulaation) seuranta omassa sairaalassa, punktio, solujen käsittely, viljely ja varastointi NKL:lla ja jatko seuranta omassa sairaalassa	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeat endokrinologiset ongelmat ja harvinaiset syndroomat	HUS	HUS	HUS	HUS
Transseksuaalien hormonihoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
Alkiodiagnostiikka (osin valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Selkäydinvammapotilaiden hedelmöityshoidot (yhteistyössä HUS Naistentaudit ja synnytykset ja HUS Sisätaudit ja kuntoutus)	HUS	HUS	HUS	HUS
Gynekologinen onkologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Gynekologisen syövän radikaali leikkaushoito: sisältää in situ -tilannetta lukuun ottamatta ulkosynnytin-, emätin- ja kohdunkaulasyövät, kohdunrunkosyövät lukuun ottamatta suurinta osaa st I -potilaita MATALAN RISKIN ENDOMETRIUMCA-POTILAITA	HUS	HUS	HUS (postoper. välitön hoito) ja EKKS	HUS (postoper. välitön hoito) ja KOKS
Munasarja ja munajohdinsyöpien leikkaukset/hoidot, mikäli toimenpiteestä vastaa gynekologisen onkologian erityispätevyys omaava henkilö ja joissa oletetaan olevan mahdollisuus radikaliteettiin	HUS	HUS	HUS (postoper. välitön hoito) ja EKKS	HUS (postoper. välitön hoito) ja KOKS
Gynekologisen syövän brakyterapia	HUS	HUS	HUS	HUS
Operatiivinen gynekologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Vaikean endometrioosin vaativa leikkaushoito	HUS	PHKS	HUS	HUS

Raskauden ja synnytyksen hoito	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Sikiön poikkeavuuksien invasiivinen diagnostiikka lapsivedestä, istukasta tai sikiön verestä	HUS	HUS	HUS	HUS
Epäilty tai todettu sikiön vaikea rakennepoikkeavuus (osin valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Uhkaava ennenaikainen synnytys ennen 32. raskausviikkoa	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikea varhainen sikiön kasvuhäiriö	HUS	HUS	HUS	HUS
Synnyttäiset sikiön sydänviat (välitöntä kir.hoitoa vaativat, valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Monisikiöraskauksien erityisongelmat	HUS	HUS	HUS	HUS
Veriryhmäimmunisaatiot ja trombosyyttien epäsoivuudet (osin valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Sikiön anemia	HUS	HUS	HUS	HUS
Sikiön vaikea rytmihäiriö (osin valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Sikiön turvotus	HUS	HUS	HUS	HUS
Vakavaa kroonista sairautta potevan synnyttäjän raskauden suunnittelu, seuranta ja synnytyksen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaatia perinnöllisyysneuvonta	HUS	HUS	HUS	HUS
Raskaan olevan äidin tai sikiön vuototaudit	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikea istukan kiinnittymishäiriö	HUS	HUS	HUS	HUS
HIV-synnyttäjä	HUS	HUS	EKKS	KOKS

Lastentaudit

Lastentaudit	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Harvinaissairauksien diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
Sikiötutkimusyksikön (SIKE) toiminnot lasten toimintojen osalta	HUS	HUS	HUS	HUS
Pienten keskosten alkuhoito ja tehohoito (alle 32. raskausviikolla syntyvät keskokset)	HUS	HUS	HUS	HUS
Vastasyntyneet ja isommat lapset, joille kehittyy vaikea peruselintoimintojen häiriö	HUS	HUS	HUS	HUS
Hypoksis-iskeemisen enkefalopatian (HIE) viilennyshoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten leukemioiden ja kiinteiden kasvainten diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS

Hemoglobiinopatioiden ja muiden harvinaisten vaikeiden veritautien diagnostiikka ja hoidon suunnittelu				
Vaikeiden vuotosairauksien sekä vaikean tromboositaipumuksen diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
Elinsiirto- ja dialyysipotilaiden hoidon suunnittelu ja koordinointi, vaikeiden munuaissairauksien diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten harvinaisten infektioiden (B- ja C-hepatiitti, tuberkuloosi, HIV) ja vaikeiden immunovajavuustilojen diagnostiikka ja hoidon suunnittelu/koordinointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Yleisoirein alkavan lastenreuman diagnostiikka ja hoidon suunnittelu	HUS	PHKS ja HUS	HUS	KOKS
Systeemisten sidekudostautien diagnostiikka ja hoidon suunnittelu/koordinointi	HUS	PHKS ja HUS	EKKS ja HUS	KOKS ja HUS
Synnynnäisten sydänvikojen operatiivinen hoito, sydänkatetroinnit ja katetritoimenpiteet, vaativa diagnostiikka ja vaikeiden sydänvikojen jatko seuranta, vaikeiden rytmihäiriöiden tutkimukset ja hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeiden sukupuolisen kehityksen häiriöiden diagnostiikka ja hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeiden tulehduksellisten suolistosairauksien hoidon suunnittelu ja koordinointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Metabolisten sairauksien diagnostiikka, hoidon suunnittelu ja koordinointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Diagnostiset ongelmat keuhkoparenkyymitautia epäiltäessä	HUS	HUS	HUS	HUS
Kystistä fibroosia sairastavien hoito-ongelmat (valtakunnallisesti)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten vaikea-asteisten sentraalisten, keuhkoperäisten, lihasperäisten ja hermostosairauksiin liittyvien sekä hengitysteitä ahtauttaviin rakennepoikkeavuuksiin liittyvien hengitysvaikeuksien diagnostiikka ja hoidon koordinointi sekä konsultaatiopalvelu (valtakunnallisesti)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten krooninen neuropaattinen kipu	HUS	HUS	HUS	HUS
Lastenkirurgia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Lasten elinsiirrot (valtakunnallisesti keskitetty; sydän, sydän-keuhko, suoli, munuainen; ks. myös pediatria)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten synnynnäisten sydänvikojen leikkaukset (valtakunnallisesti keskitetty); ks. myös pediatria	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten selkädeformiteettien leikkaus- ja korsettihoitot (osittain valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
CP-hoitoon liittyvä monitasokirurgia (osittain valtakunnallinen: hoidon	HUS	HUS	HUS	HUS

alkuarvioliikeanalyysi) ja kaikki muukin neuro-ortopedinen kirurgia				
Lastenreuman leikkaushoidot (valtakunnallinen)	HUS	HUS	HUS	HUS
Synnynnäiset ja hankinnaiset luustodysplasiat (valtakunnallisesti keskitetty)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten vaativat synnynnäiset ja hankinnaiset raajadeformiteetit (ml. kumpurajalan toistokipsaus ja leikkaushoito, prenataalisen tai viivästyneen lonkkaluksaation leikkaus, Erbin pareesin leikkaushoito, käsianomaliat, pl. tavallinen lonkkaluksaatio)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lonkan epifyseolyysin leikkaus, Perthesin taudin leikkaus	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten synnynnäiset urogenitaalisanomaliat (pl. testisretentio, tyrä, hydrocele)	HUS	HUS	HUS	HUS
Intersex-potilaat	HUS	HUS	HUS	HUS
Rakkoextrophia	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten synnynnäiset gastrointestinaaliset anomaliat (ml. palleahernia, gastroschisis, omfalocele, esofausatresia, Hirsprungin tauti, sappitieatresiat)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten inflammatoriset suolistosairaudet (ml. pediatrien toiminta)	HUS	HUS	HUS	HUS
Eri syistä johtuva lyhytsuolisyndrooma (ml. pediatrien toiminta)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten kasvainkirurgia (thorax, abdomen, tukielimet)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten endokriininen kirurgia	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten bariatrinen kirurgia (ohjelma käynnistymässä)	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten tehohoitoa tai vaativaa kirurgiaa edellyttävät traumat, ml. myrkytykset, hukuksiin joutumiset, alle 5-vuotiaiden palovammat, neurokirurgiset vammat, thorakoabdominaalivammat, selkäranka- ja raajavammat	HUS	HUS	HUS	HUS

Kymenlaakson hyvinvointialueella ei ole omaa lastenkirurgiaa. LANUn lastenkirurgia hoitaa HUS-yhtymän ja Kymenlaakson hva:n välisellä sopimuksella koko Kymenlaakson hva:n lastenkirurgian hoitoprosessin: lähetteen luvun, poliklinikkatoiminnan ja leikkaushoidon. Kymenlaakson hva:n lasten saama hoito on LANUn lastenkirurgian hoitolinjojen ja standardien mukaista.

Lastenneurologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Vaikeiden ja harvinaisten epilepsioiden diagnostiikka, hoitomahdollisuuksien arviointi ja hoitosuunnittelu, ml. epilepsiakirurgia-arviot	HUS	HUS	HUS	HUS
Neuro-ortopediseen kirurgiaan liittyvä moniammatillinen	HUS	HUS	HUS	HUS

hoitosuunnittelu, ml. liikelaboratorioiden analyysit. Postoperatiivinen intensiivikuntoutus.				
Liikuntavammojen vaativa hoidon suunnittelu ja interventioiden vaikuttavuuden arviointi 3D-liikeanalyysillä	HUS	HUS	HUS	HUS
Kalliiden alaraajatukiratkaisujen (erkoistuet, proteesit) tarpeen arviointi ja käytön seuranta liikeanalyysillä	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikean spastisuuden hoito intratekaalisella baklofeenipumpulla	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeiden liikehäiriöiden moniammatillinen hoitosuunnittelu ml. invasiivisen hoidon tarpeen arvio	HUS	HUS	HUS	HUS
Metabolisten, immunologisten ja degeneratiivisten aivosairauksien vaativa diagnostiikka ja hoito/hoidon koordinointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Aivokasvaimia tai syöpää sairastavien lasten neurologisten ongelmien diagnostiikka ja hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Elinsiirtopotilaiden neurologisten ongelmien diagnostiikka ja hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Neuromuskulaaritautilien vaativa diagnostiikka ja hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Keskushermostorakennepoikkeavuudet sikiöaikana (SIKE)	HUS	HUS	HUS	HUS
Meningomyelocelopotilaiden seuranta	HUS	HUS	HUS	HUS
Lastenpsykiatria	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Lasten- ja nuorten seri- ja pahoinpitelytutkimukset poliisin, syyttäjän tai tuomioistuimen pyynnöstä	HUS	HUS	HUS	HUS
Lastenpsykiatrinen vuodeosastohoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Pediatristen ja lastenneurologisten keskitettyjen sairauksien somaattisen sairaalahoidon aikainen lastenpsykiatrinen hoito	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaativahoitaisen lastenpsykiatrian konsultointi	HUS	HUS	HUS	HUS
Lasten kipukeskus				
Pitkittänyttä ja toimintakykyä rajoittavaa kipua potevien potilaiden moniammatillinen arvio	HUS	HUS	HUS	HUS

Psykiatria

Käytännössä kaikki alla mainitut keskitetyt palvelut voivat tarjota konsultaatiotukea koko yhteistyöalueelle – sekä ne, jotka vastaavat vain koordinoinnista ja asiantuntijatuesta, että ne, jotka ottavat potilaita vastaan.

Oikeuspsykiatria	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Oikeuspsykiatristen potilaiden sairaalahoito	HUS	HUS	HUS	
Erityisen vaativien oikeuspsykiatristen potilaiden avohoito	HUS	PHKS ja HUS-konsultaatiot	Vain konsultaatioita	Vain konsultaatioita
Potilaiden vaarallisuusasteen arvio	HUS	HUS	HUS	HUS
Oikeuspsykiatriset erityistutkimukset, mukaan lukien mielentilatutkimukset	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaativan tason päihdepsykiatria	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Psykoottista sairautta sairastavien vaikeasti huumeriippuvaisten tutkimukset ja avohoito	HUS	PHKS ja HUS	Avohoito vain konsultaatioiden muodossa	KOKS ja HUS
Vaativien kaksoisdiagnoosipotilaiden korvaushoitojen arviot ja tarvittavat osastoaloitukset	HUS	HUS	Vain konsultaatioita	Konsultaatioita Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja
Vaativat syömishäiriöt	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Vaikeiden syömishäiriöpotilaiden diagnosointi ja akuuttivaiheen hoito, hoidon ja kuntoutuksen suunnittelu	HUS	Konsultaatioita tai vain erikseen sovittuja tutkimus- ja hoitojaksoja	Vain konsultaatioita	Konsultaatioita tai vain erikseen sovittuja tutkimus- ja hoitojaksoja
Vaikeiden syömishäiriöpotilaiden elektiiviset osasto- ja avohoitojaksot	HUS	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja
Vaativat aikuisten autismispektrin potilaiden arviot ja hoidon suunnittelu	HUS	Vain konsultaatioita	Vain konsultaatioita	HUS
Kehitysvammapsykiatriset ja muut erityiset neuropsykiatriset konsultaatiot ja tuki	HUS	Vain konsultaatioita	Vain konsultaatioita	Konsultaatioita
Psykokirurgiaan tai neuromodulaatiohoitoihin liittyvät neuropsykiatriset tutkimukset ja diagnostiset arviot sekä aivovammapotilaiden psykiatriset ongelmat	HUS	HUS	HUS	KOKS
Neuropsykiatria	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Vaativien ADHD-potilaiden diagnostiset arviot ja hoidon suunnittelu	HUS	Konsultaatioita	Vain	Konsultaatioita

		Erityisen vaativat arviot HUSissa	konsultaatioita	Erityisen vaativat arviot HUSissa
Muut erityispalvelut	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Transsukupuolisten henkilöiden psykiatriset tutkimukset ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	HUS	HUS
Kuurojen psykiatriset tutkimukset ja hoidon suunnittelu	HUS	HUS	Vain konsultaatioita	HUS
Erityisen vaativa psykoosisairauksien laitostuntoutus	HUS	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja
Erityisen vaativat psykoterapiakelpoisuus- ja tuloksellisuusarviot ja psykoterapiajonojen seuranta	HUS	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja arvioita
Terveydenhuollon työntekijöiden ammattikelpoisuuden arviot (mm. VALVIRA)	HUS	HUS	Vain konsultaatioita	KOKS ja HUS
Erityisen vaativat osastolla tehtävät diagnostiset arviot	HUS	HUS	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja diagnostisia arviointeja
Puolustusvoimien/varusmiesten psykiatriset konsultaatiot	HUS	HUS	HUS	HUS
Rauhanturvaajien psykiatrisen hoidon tarpeen arviot	HUS	HUS	HUS	HUS
Vaikeasti somaattisesti sairaiden psykiatriset konsultaatiot	HUS	HUS	Vain konsultaatioita	Vain konsultaatioita
Puoliautomaattiset nettiterapiat	HUS	HUS	HUS	HUS
Vanhuspsykiatria	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Erityisen vaikeahoitoisten vanhuspsykiatristen potilaiden elektiiviset osasto- ja avohoitojaksot	PHKS ja HUS (Kellokosken sairaala)	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja
Nuorisopsykiatria	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Nuorten seri-tutkimukset poliisin, syyttäjän tai tuomioistuimen pyynnöstä	HUS	HUS	HUS	HUS
Nuorten transseksuaalitutkimukset	HUS	Vain erikseen sovittuja	HUS	HUS

		hoitojaksoja		
Eriyisvaativat laihuushäiriöpotilaiden osastohoidot	HUS	PHKS ja HUS	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja	Vain erikseen sovittuja hoitojaksoja
Vaikeat nuorten osastolla tapahtuvat oikeuspsykiatriset vaarallisuus- ja uhka-arviot (syksystä 2012 lähtien)	HUS	HUS	HUS	HUS
Nuorisopsykiatrinen osastohoito	HUS	PHKS	EKKS ja KOKS (nuorten tahdosta riippumaton osastohoito)	KOKS ja HUS

Radiologia

Kiireellisissä tapauksissa voidaan päivystystutkimuksista tarjota konsultaatiotukea tietoliikenneyhteyksien kautta.

Toimenpideradiologia	HUS	Päijät-Hämeen hva	Etelä-Karjalan hva	Kymenlaakson hva
Embolisaatiohoidot	HUS	PHKS ja HUS	HUS ja EKKS	HUS
Vatsa-aortan stenttigrafitien asennukset	HUS	HUS	HUS	HUS
Kaulavaltimoiden toimenpiteet	HUS	HUS	HUS	HUS
SAV-potilaiden katetriangiografiat ja endovaskulaariset hoidot	HUS	HUS	HUS	HUS
Aivoverisuonten epämuodostumien katetriangiografiat ja endovaskulaarihoidot	HUS	HUS	HUS	HUS
Valtimoiden trombolyytit ja osa laskimoiden trombolyyseistä ml. mekaaniset endovaskulaariset trombektomiat (pl. aivoverisuonten trombolyytit, ks. neurologia)	HUS	PHKS ja HUS	HUS ja EKKS	HUS ja KOKS (päivystykselliset valtimoiden trombolyytihoitot virka-aikaan; mek. endov. trombektomiat)
Aivovaltimoiden trombektomiat ja muut tm	HUS	HUS	HUS	HUS
Verisuoniepämuodostumien endovaskulaariset hoidot yhdessä plastiikkakirurgien kanssa	HUS	HUS	HUS	HUS
Syövän endovaskulaariset hoidot	HUS	HUS	HUS	HUS